

بررسی عملکرد مدیریت شهری یکپارچه و ارزیابی عملکرد مدیران محلی (نمونه موردی: منطقه ۱۲ تهران)

فاطمه یزدانی^۱، حسن اسماعیل زاده^۲

^۱دانشگاه آزاد اسلامی / واحد تهران جنوب، دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، faranakyazdany1365@yahoo.com
^۲دانشگاه آزاد اسلامی / واحد تهران جنوب، مدرس دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب و استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری و عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران، و (esmaeilzadeh2000@gmail.com).

چکیده

امروزه اکثر صاحب نظران، تجربه مدیریت شهری متمرکز، را شکست خورده دانسته و اداره امور شهرها را بدون مشارکت غیر ممکن می دانند. از این لحاظ جلب مشارکت شهروندان یکی از نگرانی های اصلی مدیریت های نوین شهری به حساب می آید که دستیابی به این مهم جزا طریق تلاش علمی و برنامه ریزی شده براساس شناخت کافی از مساله امکان پذیر نمی باشد. لازمه احراز مردم سالاری، مشارکت گسترده مردم در قالب انواع تشکله ها و سازمان ها است. از این رو در این پژوهش چگونگی عملکرد مدیریت شهری یکپارچه مورد بررسی قرار گرفته و هدف از انجام پژوهش ارزیابی میزان مشارکت مدیران محلی (شورایاران) را در محلات ۱۳ گانه منطقه ۱۲ تهران، سوالات و فرضیاتی نیز مطرح شده است. روش تحقیق نیز به صورت کتابخانه ای (اسناد و پروژه های مربوط و پایان نامه ها) و میدانی (روش های مشاهده، پرسش و پاسخ نامه ها) می باشد. و همچنین در تحلیل داده ها با نرم افزار spss از آزمون های آماری و توصیفی - استنباطی (آزمون های آنالیز واریانس anova و برای جهت اطمینان بیشتر از آزمون Tukey و T, Pearson) استفاده شده است و در آخر به این نتیجه رسیده شد که، مشارکت با میانگین ۲,۸۴۵ در محدوده مورد مطالعه از وضعیت مطلوبی برخوردار نمی باشد و علیرغم ایجاد مدیریت محله برای مشارکت بیشتر شهروندان، و اهمیت آن باز این زمینه چندان جنبه عملی به خود نگرفته است.

کلمات کلیدی: مدیریت شهری، مدیریت محلی، مشارکت

۱-مقدمه

شهر باید حافظ منافع و ضامن خوشبختی ساکنان خود باشد. این آرمان در دنیای کنونی اهداف نظری خاصی همچون دولت کارآمد، حاکمیت شهری خوب و محلی گرایی را دنبال می کند و به خوبی حیطه جامع و گسترده وظایف مدیریت شهری را تبیین نموده است. با این اوصاف می توان گفت؛ مدیریت شهری نوعی نظام است و این نظام عبارتست از مجموعه اجزاء زنده ای که در شهر حضور و با

هم تعامل و ارتباط دارند. این اجزاء شامل افراد یا تشکلهایی است که با اشکال مختلف دولتی یا غیر دولتی در شهر ایجاد شده و با یکدیگر ارتباط دارند. نظام مدیریت شهری تعاملات و روابط و ارتباطات این اجزاء را تعریف کرده و به منظور توسعه و نگهداری شهرها تنظیم می نمایند. از دیدگاه سیستمی، نظام مدیریت شهری، عبارتست از یک سازمان گسترده متشکل از تمام عناصر و اجزاء رسمی و غیر رسمی ذیربط و موثر در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و کالبدی حیات شهر با هدف اداره، هدایت، کنترل و توسعه همه جانبه و پایدار شهر. در این مفهوم، مدیریت شهری از نوع سیستم های باز و بسیار پیچیده انسانی و اجتماعی است که با عناصر و روابط بسیار متنوع و متعدد مواجه است [19]. مدیریت محله، رویکردی نوین در مدیریت شهری است که در آن شهر به چند محله تقسیم و در مدیریت آن بر استفاده از نیروها و منابع انسانی و فرصت های محلی تأکید شده و نیازسنجی ها نیز براساس اظهارات ساکنین محله انجام می گیرد. در این رویکرد، ساکنین محله بهترین کسانی تلقی می شوند که می توانند مدیریت شهری را به منظور شناخت هرچه بیشتر مسائل و مشکلات محله و همچنین ارائه راه حل یاری نمایند [2]. می توان گفت مدیریت محله، رویکردی است که اجتماعات محلی و ارائه دهندگان خدمات را قادر می سازد تا با یکدیگر برای بهبود خدمات رسانی در سطح محله و کیفیت زندگی همکاری کنند. این کار از طریق تأمین خدمات محلی و ایجاد حس مسئولیت پذیری بیشتر مسئولین انجام می گیرد. این نوع مدیریت فرآیندی است که هر محله را به عنوان موجودیت منحصر به فرد می شناسد؛ و این امر را امکان پذیر می سازد تا جمعیتی که در محله زندگی، کار یا خدمات رسانی میکنند، نقاط قوت خود را تقویت کرده و به مقابله با چالش های جدید بپردازند [3]. رویکرد محله گرایی و مدیریت محله ای و واگذاری امور محله به خود مردم و نهادینه کردن فرهنگ مشارکت در شهرها و به ویژه کلان شهرها بسیاری از مشکلات در اداره شهرها را از پیش رو بردارد [20]. در گذشته تمامی برنامه ریزی ها در ستاد مرکزی شهرداری متمرکز بود اما با تفویض اختیار به منطقه، ناحیه و محله راه حل بسیاری از مشکلات در همان سطح پیدا و ارائه